

B A J A

Előfizetési árak

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél „ . . . 2 frt 50 kr.
Negyed „ . . . 1 frt 25 kr.
Tanítóknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések

a legutányosabban számítottak.

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Rochus-utca 42. sz.
A SZERKESZTŐHOZ.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

vegyes tartalmu hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

A ház körül.

II.

Legutóbbi szavainkban a téli idő fagyos, ölmos talajáról szóltunk. Ebből városunkban elegendőleg kijut. A korszolya-egyesület buzgó elnökének szinte kár fáradsága alkalmas korszolyázó terrenum (!) találásán; a szt. Antal-utca pompás gyalogjárója ha egy kis eső esik reá, épen beválik.

Hisz hogy az utcán lehet korszolyázni, azt mult évben magunk tapasztaltuk a gyász-utcázán fel s alá korszolyázó gyermekek művészetén. Igaz, hogy az utcákon közben-közben egy-két lábtörés esik; de ez semmi. A doctor urak mire valók!

Amit eddig mondtunk az mind igaz, szóról-szóra. Ha nálunk télen hó esik, azt a ház elől senki el nem söpörné (no egy-két kivétel akad); mert télen úgy illik, hogy az utcán, a járókon hó legyen; ha a fagyos zuzmara tükör simává alakította göröngyös utcáinkat, senki reá homokot nem hintene, mert kár volna a természet szépségeit megromlítani; ha olvadás után az éjjeli fagyás a járókat göröngyössé vagy újból síkossá tette, senki föl nem vagdossa a fagyást; hisz majd elolvad tavaszszal.

Pedig civilizált városokban szokás a havat eltakarítani, a jeget föl vagdossni sőt még homokot is hinteni. Városunkban is akadna egy-két ház, mely már évek óta jó példával jár elő; azonban a közmondás „a példa vonz” nálunk megazdulatlik. Igaz, emlékszünk reá, a tisztelt kapitányság az elmúlt években,

miután több rendbeli lábtörések estek meg, pénzbírság alatt parancsolta meg, hogy mindaz, mit fönnebb mondtunk megtörténjék; de a pénzbírság oly nagy volt — 10 forint — hogy mindenki látta, miszerint a rendelet csak írott malaszt marad. Ha a tekintetes kapitányság komolyan akar czélt érni, akkor a bírságot 1—2 forintra kezdje. Ez oly összeg, melyet meg lehet fizetni; de mivel szívesen senki sem fizeti, inkább rendben fogja tartani téli időben házának clejét.

Különbön a házak előtti gyalogjárókhöz igen sok szó fér. Olyan formán vagyunk, hogy a ki gyalog akar járni, az maradjon otthon. Kocsi uton kocsi haladnak, a gyalog járókon taligák és targonczák, vagy pedig ami még rosszabb, elülük a kofák s megrakják vékáikkal, úgy, hogy járni vajmi gyakran egyáltalán lehetetlen. Hogy ez így nem maradhat, azt mindenki belátja. A targonczákkal csak könnyű volna elbánni; hanem a piac hölgyeivel kissé nehezebb a lebonyolítás, mert ők szívósak és akaratosak. Ha jól emlékszünk, már a mult évben kísérletet tón a t. kapitányság a piac rendezését illetőleg; de rendeleteit kénytelen volt hatályon kívül helyezni.

A hiba abban volt, hogy egy új rendszabályt, mely talán százados szokással ellenkezett a t. kapitányság gyorsan akart érvényesíteni. Ez természetesen nem sikerülhetett; mert a hosszú szokás mintegy természetévé válik, melyet nem egyszerre, hanem csak lassan lehet hajtani. Ha a t. kapitányság három hónappal előre meghirdeti, miszerint a baromfi- és zöldséges piac kiköltöznék a városház előtti tere, s e hirdetést többször megismételteti: mire a terminus

elérkezik nemcsak a kofa-közönség tördik bele a továbbandó kényszerűségébe, hanem városunknak derék gazdaszonyai is, kiknek jó ízlése befogja látni, hogy oly helyen, hol a közel jövőben koszorus költőnknek szobra álland, nem lehet prózai baromfi és zöldségre alkudni.

Apropos zöldség. Hát biz ezt nemcsak nyersen, hanem főve is lehet látni eleget az utcákon. Egy darab Konstantinápoly magyar földön. Azon nem szép szokás divatozik nálunk, hogy a mi már elhasználtatott a konyhában, azt kiöntik az utcára, s így gyakran kibetűzhető e hulladékokból a déli Menu. Ez nemcsak a külvárosokról szól, hol baromfi tollal, s ez időszakban leginkább disznószőrrel kárpitózzák az utak feneketlen kátyuit, hanem — természetesen kisebb mérvben — a belvárosról is. Hogy mennyire helytelen, illetlen s egészségtelen gyakorlat ez, tudja s érzi mindenki. De hát így volt mindenkor. — Reméljük a jövőben nem lesz így; mert köz-tisztasági s egészségi szempontból rendőrségünk fog találni módot ezen káros szokásnak megszüntetésére.

Törvényhatósági közgyűlés.

1881. decz. 7. — Második nap.

Jankovich Aurél főispán ur a biztagokat átvőzölve, az ülést megnyitván, mindenek előtt a vitát megnyitja Tury Mátyás tiszti ügyész, ki a tűzjelző torony felállításának szükségét hangsúlyozza, mire főispán Pollerman Bertalan s a tűzoltó egyesület fentartását még áldozatok árán is javasolja.

* Lapunk mult számából térszűke miatt ki-maradt. Szerk.

Egy baromfi legény a vonót gyantázza,
Próbált új notát hurjain e gyászra,
És addig-addig próbálta, czífrázta —
Vajda lelke rég fonnjárt menyországba!

Kiss József.

Az utolsó nap.

(Baja.)

A biborszinben felkelő nap sugarai egy esinosan butorzott szobába hatva, egy fiatal leánykán törnek meg, ki tolette tükörje előtt ülve mély ábrándokba van merülve. Gyönyörű szöke haja dús fürtökben omlik hab vállára, s egész szemei kedves sugarakat lövellnek, picziny ajka mosolyog, — mert tán látni véli azt, kiért keble sajt, kit szeret, s ki őt bálványozza.

Picziny kacsoi között egy fehér szallagon függő medaillont tart, melyből egy hajfürt látszik ki. Gyermekként ajkához emeli azt és forró csókot nyom rája, azután kedves hangon suttogja: „Legelső emléked ez drága Andorom, — első, mit szerelmed zálogául adál nekem. Mily picziny és mennyit rejt magába: az én boldogságomat.” Majd szívéhez emeli és mosolyog reá.

Oly kedves e pillanatban, mint a tavasz első virága. Hisz ő is virág. Nem! ő még csak bimbó, mi majd csak később nyílik, hogy gyönyörködtesen, most pedig diszlik, hogy szeretessen. Az ajkáról ellebbenő ártatlan mosoly feldulhatná még a világgyűlölő idegzetet is és szerelmet keltené keblében: szerelmet, mi a rajongásig terjed, szerelmet,

Dr. Ivánovics elhamarkodott dolgoknak tekintené, ha most határozat hozatnék az egyesület sorsa fölött. A tűztorony felállítását addig, míg az egyesület újja alakítva nem lesz, elhalasztani indítványozza, s a polgármesterrel egyetértőleg egy bizottság kiküldetését kéri.

Főispán ur nem akarja a közgyűlés nézetét praecoccupálni, de a tűzoltóság társadalmi intézmény lévén, figyelmet arra, nehogy közközltségen szerveztesse, miután ez nagy terhet róna a városra. Mint az éremnek, úgy ennek is két oldala van; a tűzkárok statisztikájából kell meggyőződni arról, hogy ezen károk minő arányban állanak a tűzoltó egyesület fentartásának költségével? Milassin Zsigmond Szabadka város példájára a tűzvész helyén első megjelent oltók részére díjakat kér kitűzteni. Rendszeres tűzoltóság kis városban nem szükséges, költséges s a céljuk meg nem felelő volta miatt.

Dr. Hauser Mór polgármester előadja, hogy a tűzoltó egyesület szerinte vagy újja alakítani, vagy felszámolni kellene. Egyelőre azonban az előirányzatban foglalt 500 forintot tűzoltási célokra megszavatolni indítványozza. Szutrély Lipót megütközéssel hallotta a tűzoltó egyesület ellen felhozott vádakot. Ő ellenkező nézeten van, és nem kételkedik abban, hogy a tűzjelző torony felállításával az egyesület is újra feltámadni fog hamvaiból. Kéri azért az 500 frt megszavazását, valamint a tűztoronyra szükséges 5000 frtot a költségelőirányzatba leendő felvételét.

Főispán ur ő méltóságának a vita főbb elveinek kimerítő összegezése után, a többség 500 frtot az önkényes tűzoltó egyesületnek megszavazott és a 19. czinnél

mi határos a költő igaz szerelmével, — boldoggá tenné egész életére, — lemondani kénytetné ridegségéről és vidámmá varázsolná, természetesen, ha a mosoly számára kélna a róza ajkakon.

Majd fel kel a tükör mellől és a pam-lagra dől, hol ismét ábrándokba merül: ábrándjai visszavarázsolják a multba, midőn mint gyermek élz keblében az első szerlem lánghevét, midőn először hallá e szót: „szeretem”, midőn először érinté ajkát az imádó esőjka, midőn először érzé a lány ölelést; a szerlem szülte boldogságot. Visszagondol ama szép deli szöke ifjura, ki őt úgy szerette, ki valahányszor eléje jött, mindig oly vig kedélyű, oly boldog volt, ki a viszontszerelemét életét áldozta volna. Igaz, ő is szerette, — de hisz a szerlemlre még csak gyermek volt, s így mély homályba kellett burkolnia szerelmét, ha csak nem akarta magát a szülők pirongatásainak kitenni. De meg nem mondhatta volna akkor sem, hogy szereti a szöke ifjút, ha már nem lett volna gyermek, mert ha a nők semmit sem tudnak titkolni, de az első szerlemlt igen.

Tenyerebe hajtá most fejét és lány hangon czelet mormolá:

— Mint egy rövid álom, tünik fel a mult, pedig mi sok változatosság fordult elő. Mint egy álomkép táru előm ama két év eseménye, mióta érzem, tudom mi a szerleml. Mily boldog voltam mindig, mily édes reménnyel hajtám fejemet nyugalomra azon tudatban, hogy e boldogságot csak a sir szakítja meg, mily kedves mosollyal fogadtam

TÁRCZA.

A CZIGÁNYVAJDA ELÉGIÁJA.*

Meghalt a vajda — oda lett a vajda,
Megesett a szörnyű baleset rajta,
Busul a cigányság, egyre azt hajlja:
Ne nekéd dadé! benne vagy a bajba!

Mikor megérzé közelgő végét,
Egybehívá hét sátorlakója népet,
S halkán — a szélsők alig-alig érték,
Elhaló-haldoklón szólt ilyeténkép:

„Im, fogytán a szusz már a fujtatóba,
Pihenni tér a sátorok lakója,
Pihenését csend s áldott béke ója,
Vihar nem lesz, se szél a bolygatója.

Aludni vágyom, hűséges vajdátok,
Még bucsuzóra végszavam halljátok,
Órókúl mást én úgy sem hagyok rátok,
Meg egy roz útot s horpadt kalapácsot.

Viaszkodj, rajkóml tovább is a szélel,
Legyűrőd, ne félj, tures gyögyverével,
Sátrad köházsal soha ne cseréld fel,
A sátor olykor palotával ér fel.

Mi köházakban olyan nagyon ritka:
A boldogság a kóbor sátrak titka!
A sátorponya mindenfelől nyitva,
Hamarabb kigyul a lappongó szikra.

A boldogsághól én kivettem részem!
Egy szál hegedű — egy pár tüzes szép szem —
(Ah, végórámban is még rá emlékszem!)
Álom, oly édes, hogy tultesz a mézen.

* Mutatvány a szerző napokban megjelent művéből. Szerk.

Egy pipa dohány, — egy ital víz — mi kell
Még több? — ki be nem érheti ennyivel,
Sátraink alól az sompolyogjon el,
Vándor szabadságot az nem érdemel!

Bejártam körül a kerek világot,
Ó mindenütt szép, akármere járod!
De hol végig alunnám a nagy álmat:
Szivem örökké csak egy helyre vágyott.

Oda vigyetek há véreim, népem!
Hol a nap leszáll füzes Ott vízében,
Messze Moldovában aranyos réten,
Ott az én sírom már megásva régen.

Hej ott maradt el tőlem édes társam,
Hogy soha többé őt vizont ne lássam,
Hu kísérő a nagy barangolásban,
Szivem szerelme . . . sírját magam ástam.

Vén csontjaimat ott ágyázd be, népem!
Ott lesz csak enyhe nekem, közelében.
Sohse félti! megérünk egy sirba szépen
S biztatjuk egymást, ha félénk setében.

Nos? Ki igéri? Eselő szómra hajtva
Nincs, ki megtenné, mit szivem ohajtna?
Ó renyhe nép te! Ó te lusta fajta! . . .
No de egyet még rátok biz a vajda.

Fülelj! Ama sir túl messze hegyeken
Más kincsét is rejt a mi drága nekem!
Vajdák kincsét, botját ott rejtgetem,
Ki oda elvisz — mind az övé legyen!”

S mint ki fogas cselnek előre örül,
Furfangos mosoly játszott ajka körül,
Hunyorgatott félig hunyt pillák mögöl,
Elhallgatott és csend lett köroskörül.

5000 forintot a tüzjelző torony felállítására kiadásba venni, úgyszintén a pénzügyintézeteknél elhelyezett 5000 frtot bevételbe tenni határozta; egyuttal a tüzoltó egyelet és a városi hatóság közti viszony szabályozása, valamint az egyelet újja alakításának eszközlése végett dr. Ivánovics Pál, Koller Ágoston, Szutrély Lipót, dr. Ladányi Mór, Scheibner Gyula, Szolner Rezső és Milassin Zsigmond urakból álló bizottságot küldte ki. Végül Scheibner Gyula főkaptány indítványára tüzoltó eszközök beszerzésére 440 frt többkiadás vétetett fel.

Szutrély Lipót fölszólalt és figyelmeztette a hatóságot, hogy az utcák világitásánál visszaesést észlelt, azért a világitásra nagyobb figyelmet kér fordítani.

A 23-ik tételnél dr. Ivánovics 500 frtot törölni indítványoz. Változatlanul fogadtatott el, hasonlóképen a 24-ik tétel is.

A 25-ik cizmél dr. Ladányi kevesli az előirányzott 305 frtot. Dr. Hauser Mór előadja, hogy ugyanily czímen a kórházi pénztárnál 670 frt van felvéve, továbbá szegény iskolai tanulók segélyezésére szintén 300 forint, összesen tehát közel 1300 frt, ennyit pedig számos nagy és gazdag város sem ad. Leleuczek — úgy tudja — Baján nincsenek.

Változatlanul meghagyatott a 26. és 27-ik tétel is.

A 28-ik cizmél (szegény tanulók ruházatára és könyveire) dr. Ivánovics az előirányzott 300 frtot keveselvén, azt 500 frtra kéri fölemelteni. Túry Mátyás a szentjánosi árvizkarsultak javára gyűjtött, de annak idején ki nem osztott összeget kéri e czéla fordítani. Dr. Hauser Mór: Szentjános külváros sajátoságos fekvésénél fogva az árvizveszélynek folyton kitéve lévén az adakozók szándékához képest is ezen összeg kizárólag árvizkarsultak esetleges segélyezésére tartandó fenn. Szutrély pártolja dr. Ivánovics indítványát, mely határozattá emeltetik.

A 29 — 34. tételek észrevétel nélkül fogadtatottak el.

A 35-ik tételnél Koller Ágoston 1900 forinttal többet indítványoz előre nem látott kiadások czímén felvenni, mert egy miniszteri leirat szerint a városnak ily összeget kell a bajai köles. segélyező-egyletnek visszatéríteni.

Dr. Hauser Mór polgármester szintén felemelteni kéri, de más indokból,

t. i. azért mert adófelszámolási bizottság a város adóját több ezer forinttal feljebb emelte.

Dr. Ivánovics Pál szerint az előirányzott 1600 frtból 600 frtot törölni indítványoz.

Itt elnöklő főispán ur miután az idő előre haladt a tanácskozást felbeszárkítja s a közgyűlést feloszlatva újabb határidőül a következő nap délutáni óráit tűzte ki.

Decz. 8. d. u. 3 órakor. — Harmadik nap.

Elnöklő főispán ur a közgyűlést megnyitván, mindenek előtt Szutrély Lipót a külön czímű előre nem látható kiadásokra 1600 frtot megszavaz, e tételt azonban feljebb emelni nem kívánja, mert mind a köles. segélyező-egylet restrakciója, mind a város adóelőbtele után kivetendő községi pótdadó által lesznek fedezhetőek.

Az előirányzat változatlanul elfogadtatott hasonlóan a következő két tétel is.

Papp József felszólalása a belvizek levezetése iránt élénk vitát idézett elő, a melyben elnöklő főispán ur ő méltósága Schleicher Antal városi mérnök, Dr. Ivánovics Pál és Szutrély Lipót vettek részt. A határozat oly értelemben mondatott ki, hogy a városi hatóság az egyes birtokokkal a belvizek lecsapolása iránt magát érintkezésbe tenni utasítatik és egészség esetén a várost mint testületet illető költségek viseltetésére e czímen 2527 frt a jövő évi költségvetésbe felvételik.

E szerint a házi pénztár kiadásainak összege 130.059 frt 36 1/2 kban állapított meg. Miután azonban e bevételek csak 111.742 frt 40 kr tünhetnek föl, a 18.316 frt 96 1/2 kr hiány 20% os községi pótdadó által fedeztetni határozatott.

A törlesztő pénztár bevételeinek előirányzata észrevétel nélkül helybenhagyatott.

A kiadások két első tétele észrevétel nélkül elfogadtatván a 3-ik tételnél Dr. Nikolsburger Károly a „Bárány“ szálló nagy terme botrányos állapotára hívja fel a figyelmet, egyuttal színyünk nyomorúságát élénken festi le, s miután szerinte az állandó színház létesítése alig valószínű egyhamar, addig is alakítsuk át a „Bárány“ termét és tegyük lehetővé, hogy ide tisztességes társulat is eljöhessen. Szabadka szubvencziót és fát ad színé-

színek; nálunk mi sem történt sőt még az itt-közpott teremét bért is kell fizetniük. Kér egy bizottságot kiküldeni, mely ez ügyben minél előbb pozitív javaslatokat előterjeszteni volna hivatva.

Elnöklő főispán ur megjegyzi, hogy a parlamentben is a költségvetési vita alkalmával mindennemű szükségletéről tanácskoznak, így került most a színház ügye itt is tárgyalás alá. Egy nézetem van Dr. Nikolsburger bizottsági taggal.

Dr. Ivánovics Pál a színházat társadalmi uton hiszi létrehozandónak.

Drescher Ede nem akar színyűgi bizottságot, mert nálunk a bizottságok által minden szent és nemes czélok agyonhallgattnak.

Szabvenczionáljuk a színészeket úgy, hogy díjmentesen tisztességes színtermet bocsássunk rendelkezésükre. Az előirányzott összeget 2800 frtra felemelni javasolja.

Szutrély Dr. Nikolsburger indítványát pártolja, azonban nem mond le az állandó színház létesítésének eszméjéről, és 2000 forintot kér a színház alapra megszavazni.

Dr. Hauser Mór polgármester szerint: A színház ügye főleg társadalmi kérdés; és ha majd egyesek tétellel is fognak rajta lendíteni, a hatóság is tudni fogja kötelességét.

Dr. Ivánovics a 800 frton felül mit sem kíván megállapítani.

A többség által az előirányzat fogadtatott el, valamint Dr. Nikolsburger indítványa, mely szerint a színyűgi bizottságba Dr. Hauser Mór polgármester, Szutrély Lipót, Drescher Ede, Dr. Nikolsburger, Allaga Ottó, Pollerman Bertalan és Schleicher Antal választottak meg.

Dr. Ladányi arra kéri a főispánt, hogy e bizottság elnökségét elvállalni szíveskedjék. Ő méltósága erre örömmel készen nyilatkozott. (Eljénzés)

A kiadás 4-ik és 5-ik tétele változatlanul fogadtatott el.

A törlesztő pénztárnál 15343 frt 14 1/2 kr fölösleg mutatkozván, Dr. Ivánovics Pál indítványozza, hogy ebből 5000 frt iskolai czélokra fordítsanak.

Berényi az egész 5000 forintot az istvánmegyei iskolára kéri megszavazni. A határozat ehhez képest mondatott ki.

A kórházi pénztár bevétel előirányzata megjegyzés nélkül fogadtatott, úgy szintén a kiadások 1 — 4-ik tétele. Az 5-ik tételnél Dr. Ladányi szólt fel, hang-

sulyozván, hogy ő a kórházi költségvetés keretén belül oly kórház létesítését óhajta, mely a mai kor igényeinek és a város jó hírnevének megfelelően; azért a kórházi pénztár költségvetésénél mutatkozó 2648 frt 70 kr fölösleget, kórház építési czélokra kívánja fordítani.

Dr. Hauser polgármester ezen évenkénti fölösleghöz a szegényalapot óhajta restituálni, és ha ez alap a kívánt magasságot eléri, a bajai elaggott és elszegényedett polgárok részére menházat kíván felállítani.

Elnöklő főispán ur nem tartja Dr. Ladányi indítványát mellőzendőnek, miért is a városi tanács utasítandó lenne, hogy a kórházat vizsgálta meg és ennek eredményéről egyben jelentést, addig pedig a fölösleg függőben hagyandó.

Dr. Ivánovics a kórházat nem látja oly sötétnek, miként azt Dr. Ladányi festette. A városi tanács javaslatahoz járulva a felesleget az ipariskolára kívánna fordítani.

Drescher Rezső nem osztja a polgármester nézetét, hogy alapokról gondoskodjunk akkor, midőn mindennapi szükségletek kielégítéséről van szó. Elnök véleményéhez csatlakozik, mely határozottá is emeltetett.

A többi tétel változatlanul elfogadtatott. Ezzel a költségvetési vita véget ért.

Előadatott még és helyben is hagyatott — a gazdasági szakosztály véleménye jelentése a köveztvám és helypénz szűdési jognak bérbeadására nézve történt árlejtés eredményéről.

Nsg Berényi apát úr köszönetet szavaz a főispán urnak az elnökség kitartó és tapintatos vezetéséért, a közgyűlés a főispán lelkes eljenzésével osztott szót.

A bajai önkéntes tűzoltó-egylet.

Azon kötelességértől áthatva veszem a tollat kezembe, miszerint, mit tettem, városunk javára történt.

Ki az uttörés, a kezdeményezés nehézségeivel ismerős, tudja annak súlyát, bármennyire is könnyűk azt a közreműködő erők lelkesítésége, — ily stádiumban fogott a szervezkedéshez, áthatva századunk korszakot képező eszméjétől, Baján is egy tűzoltó-intézmény felállítására körül.

jutna emlékembe azokból, mik most még csak ködképeként sem jelentkeznek.

Én menyasszony vagyok, ma még szabad a világ, holnap csak egy pont körül foroghatok, ez pedig férjem parancsszava.

Ah! de mily boldogító érzet menyasszonynak lenni, midőn előtte is utánna is élet áll, viruló tarkasággal; midőn ketté tépi a multak emlékeiből eredt ereklék utósó megmaradt foszlányait, midőn új anyagot szándékszik gyűjteni a jövőre, hogy boldogiton, hogy boldogittasson.

Innen is felkel és zongorájához megy, és játszi könnyűséggel fut át a billentyűkön s azután egy édes melódiára kezd, melyben egytve hiszi a mult boldogságát és szerelmét a jövő boldog érzetével, melyben fellelvi veli az ékes hangokat, melyek már eddigéllel fülebe csengtek, dicsőítve őt, erényét, szépségét, kecsét.

Majd egy romancet kezd játszani, melyben ismét vőlegénye édesét veli föl élni, s azon hangokat hallani, melyeken oly sokszor dicsérte, magasztalta szépségét, szerelmét, erényét.

Később, midőn már a nap felszárítja a pázsit harmatját, a kertbe megy le s virágot gyűjt: utósó csokrot kötni mint leány boldog vőlegénye számára. Minden egyes virágnál észbe jut egy-egy emlék, egy-egy szó, mely-lyel hasonló neki átadtak. Mennyi boldogságot vel ő e csokorban összpontosulni!

A kész csokorral az arnyas lomb alatti padra ül, ama helyre, hol annyiszor voltak már együtt, hol annyi szerelmi szót, hol annyi csókot váltottak, s hol először mondta

néki a mostani vőlegény „szeretem“ s ő pedig „viszont“.

Mosoly két ajkán és lány hangon sutogja:

— Utószor ülök itt mint gyermek, utószor mint szabad, kinek mozgókora az egész világ, kinek még ábrándjai vannak, holnap már csak úgy jöhettek ide, ha „ő“ is jön. Hány csendes nyári estén hallgattunk e helyen a csalogány dalát és gyönyörködünk benne, hány estén fűztünk itt virágot egybe csokornak, hányszor mondtuk itt, hogy minket az ég egymásnak teremtett, s hogy egymás nélkül nekünk a természet szépségei, az egész világ üdoritő szörnyeknek tetszenének. S imet! a képzelet valósul, egy rövid fel nap már, s mi férj és feleség fogunk itt egymás karjai között lány dalt zengeni a csendes alkonyatkor, mintegy versenyezve a csalogánnyal, kinek boldogsága a miénkhez semmi.

De mi lesz? ... Mi zaj? ... Csend! ... Ő jön; jön ő, a drága Andor, most is mosolyog, mint a tavaszi első napsugár ... Igen ő jön! Csakhogy itt; csakhogy karjaiba zárkozhatom, hogy még boldogabb legyek.

— Isten hozott drága életem; számodra csokrot készítettem, mint leánykori utósó emlékem, fogadd oly szívesen, mint azt adom szerelmünk zálogára, boldogságunk tanujelére!

— Én most fottottam gondolattal vissza a multba, s előre a jövőbe; mindenütt boldogság. Nem is képzelheted mennyit képzelgek leánykorom utósó napján, midőn még

szabad vagyok, mint a madár, midőn még nem a te parancsszavad utal a tetre, midőn még tiltott a csók, midőn még az ölelés bűn, — csak a szeretet, a szerelem szabad.

Nemde magasztos érzet lengi át a valót azon tudattól, hogy holnap már már a képzelmek, az ábrándok valósulnak s a boldogság poharát fenéki kibírhatni. Nemde elmosódik az emlékezeten minden más, mi előbb tán érdekelt is, s csak egyedül a boldogság, az egymást birást gondolata lengi át valólnak, minden másra eltompul az érzés.

Oh bár már túléltem volna a napot, midőn elmondjuk egymásnak „esküszöm“, hogy a sirig hű, a tied leszek! Oh bár itt lenne már a perc, hogy halmának ki emlékből az ábrándképek, hogy nyugtatna meg a tudat, hogy már a világ részére nem va gyok szabad, csak egyedül a tied a sirig ...

A szende hold fénye hatól most be a szobába és megvilágítja az angyal hófehér arcát, melyről leolvasható az öröm, a boldogság és annak tudata, hogy ez az utósó éj, melyen a bimbó hajta fejét nyugalomra

Többé soha!

Dreiszigler Kálmán.

A megalakulás nagy számu közön-ség jelenlétében abban az időben Losz főbíró elnökléte mellett, rövid idő lefolyása alatt, alapszabályival és házirenddel ellátva magas Ministerium által megrendősitve, tényleg mind megalakult egylet keretében működését megkezdvén, ép ezen nehezebb részénél szerencsés voltam, bár mennyire is képzelve nehéz feladatomat, a kötelesség érzettől áthatva az elnökséget elvállalni.

A kezdeményezés nehézségei azonnal megkezdődtek, két lefolyt évig városunktól semmi segítyt nem nyrvén, az egylet habár ön erejére támaszkodva megtette bevasárlásait, Valzer Ferenc pesti tüzoltó szervezők gyárosánál 3 ezer forint értékben, az alkori városi közeletesen használhatlan tüzoltó szerelvények helyébe állítva föl ezélszerű új az igényeknek megfelelő szerelvényeit, többi beruházásaival, a melyek h é t ezer forintot értek el törtéven, az előre gondolatú esemény, hogy mind modern intézmény nagyban mindenfelé állítottak föl, a bevasárlásoknál igen természetes függő kötelességek mellett, a hitel pedig leginkább az illető kiküldöttök szakálára adótott.

Elérkezvén a fizetési határidő hason egyleteknek hitelezője, bárhová fordult megállandó az illető város vagy községben, az aláírt kötelezvényen álló név többé mint az egyletnek elnöke avagy parancsnoka nem létezett, és így mint privát egyén számtalan helyeken magáról a kötelessége, melyet mint egyleti tag vállalt egyáltalában visszautasítá, hogy ezen esemény tényleg beállott, bizonyítja Walzer Ferenc mint hitelezőnek csödébe jutása, ily beállott körülmények folytán igen természetes, hogy a bajai egyletnek is osztályra jutott magát rendezni.

A bajai tüzoltó-egyletnek elnöke, választmányja nem hogy mint létezőt állítá fel, hanem igen is intézkedve tartozásának azonnal eleget tenni igyekezett, és a midőn arról volt szó, névét ki adja oda, ki fizet, az elnökség tevő, a kötelesség érzetében, onnan ered, hogy ezek után bizonyára őt érdekelte is első sorban a tartozásnak tisztázása.

Most midőn az egylet tisztán, adóságtalanul itt áll, kapta az elismerés fejében ama köztudomás kifejezést, folyó hóban tartott közgyűlésében.

Hivem ezen megtörtént tények előadása után most még bátorodnom hozzá fűzni, miszerint állhatom, hogy az egylet létezése nélkül városunk soha rendszeres és tüzesetekben oly biztos állapotban lévő szerelvényekkel nem fog rendelkezni, mert ha csak pár körülmény is felsorolni bátor vagyok, minő fizetéssel fog a városnak szerelvényei körül szakértő egyén meködni, hogy azon körül mény pótolva legyen a szerelvények szigorú pontos állapota fölött, melyet jelenleg az egylet szorgosan díjmentesen teljesít, szertárnoki minőségben felügyelője, szivattyumesteri minőségben mindketten városunk kiváló és szakértő polgárai teljesítik és gyakorolják a kellő felügyeletet.

Tíz seteknél mint a legutóbb magukat kötelező aláírással 46 önkéntes tüzoltó közreműködését felajánlá, hány fizetésnek alkalmazása volna azon számúak és munkáerőnek aránylag kifejlesztésére szükséges fizetéssel.

Mint hogy a közönség elismerésével találkoztott az egylet minden nyomor a hála érzettől által is van háva, midőn holtján anyagi támogatásaiban részesítve lón, tehát eme kötelességért tartotta fent készséggel fennállhatását.

Most midőn a Kiszobán lévő kiküldött bizottság az egylettel öszmükődését és viszonyított állására nézve a siker révpártjára vezérrelt óhajtja, tartottam szükségesnek előzetesen és az egylet életéből fentírtakat elosorolni a n. é. közönségnek ugy a közvéleménynek bírálata alá bocsátani.

Okvetlen nekünk más városok példájára kell szervezkedni és pedig a hatóságoknak rokonszenvesen az ügyet magá-

évi kell tenni, hogy egyrészt a tüzoltóság bajnokai nemes feladatuk teljesítésében a kártartásra buzdíttassanak, ugy másrészt ügybuzgalmuk eme feladatunk kötelességeinket teljeszen megfellehessenek.

Pollerman Bertalan.

Különfélék.

Előléptetés. Buday János bajai kir. albíró, egyike a bírói kar kiválóbb fiatal tagjainak, a szabadkai kir. törvényszékhez bíróvá nevezetett ki. — Öszintén gratulálunk barátunk e megérdemelt előléptetésének.

A magyar szentkorona orsz. város kereszt egylete bajai II-ik főköja ma — vasárnap — a. e. 10 órakor a városban nagytermében közgyűlést tart, melynek tárgyát a bajai I-ös főkögyülettel leendő egyesülés módozatainak mikénti kivételére kiküldendő bizottság választása képezi.

Bold. emil. Kubinszky Mihály tüniny főszentelt püspökük — kit túlválegőleg a halál Baján (szülővárosában) hivatalos körútja alkalmával ért el — gyönyörű carrarai márvány síremléket állítanak fel; a kivittelle Gerenday Antal jáhírű budapesti szobrász bizatott meg.

Bajaváros törvényhatósági bizottsága folyó hó 15-én rendkívüli közgyűlést tartott, a melynek tárgyát különösen a városi tisztviselők nyugdíjazásának kérdése képezte. — A nyugdíj szabályzat kidolgozására egy bizottság küldetett ki. Ezenkívül egyéb folyó ügyek intéztettek el.

Póstánk államosítása a közl. ministerium részéről elhatározott. A tényleges kinstári kezelés alá vétel azonban a jövő év folyamán a budapest-zimonyi vasut budapest-szabadkai szakaszának megnyitása alkalmával van tervbe véve.

Hymen. Bruck Izidor bajai fiatal nagykereskedő eljegyezte F e l e d i L i d i a kisasszonyt Balassa-Gyarmatról. Szerencse kísérje e frigyot!

Nsgos Latinovics Gábor úr. városi közkezdélségi képviselője a. e. hó 15-én tartott országgyűlésnek benyújtotta a bajai ipartársulatnak feliratát, melyben az 1872. évből alkotott ipartörvénynek az 1879. évből megváltozott II. orsz. iparokongresszus határozatai szellemében történendő módosítás keretelmizik városunk iparos polgárai.

Tóth Kálmán szobrára utjabban Bajai város polgármesteréhez következő adományok folytak be: a bajai kereskedelmi csarnok 50 frt, a bajai takarékpénztár gyűjtése 10 frt, Budapesti főváros 200 frt, Komárom megye gyűjtése 16 frt 30 kr, Miskolc város 22 frt 90 kr. E ezimen a polgármesteri hivatalnál befolyt összegek 3250 frton felül rognak.

A bajai Nemzeti casino karácsony másodnapján tartja idei 3-ik családi estélyét. A rendezőség gondoskodni fog arról, hogy a t. tagok és családjaik minél fesztelelenebbül és kellemesebben szórakozhassanak. Együttal figyelmeztetjük a casino választmányi tagjait, miszerint ma délután 4 órakor a casino helyiségében választmányi ülés lesz, melyen több igen érdekes tárgy kerül szónyegre.

A bajai koresolyázó-egylet — miután a múlt vasárnapra egybehívott közgyűlésre a tagok határozatképes számban nem jelentek meg, — ma d. u. 3 órakor a nemzeti szálló 1. számú szobájában közgyűlést tart, melyre a t. tagok figyelmét felhívjuk szorgos elvárásunkkal.

Belső fecseke. Az anyjak által oly nehezen várt farsang, ma a mai napon kibocsajtott meghívók is igazolják — az utjonnan alakult ifjúsági-egylet bajjával között be hozzánk. Az egylet, mely működését a közel új évvel okvetlenül megkezdí — 1882. évi jan. 7-én rendez sorshúzással egybekötött főnyes táncvizigalmat, s a balbizottságot képező választmány ritka buzgalommal, nagy tevékenységgel munkálkodik azon, hogy e bál necsak első bálja legyen az egyletnek, továbbá ne csak dátumszerűleg legyen a bajai bálók elsője, hanem kedélyesség, vígság és fesztelenség tekin-

tetésben minden esetre legelső, főnyesség tekintetében pedig szintén az első között foglaljon illő helyet. Mi ez életrevaló, társadalmi életünkben tagadhatatlanul nagy lézapot pótló, a legszélesebb körökben örömmel üdvözlött új egyletnek mindenkor jóakarói voltunk, s a mint lehetett, azt mindenkor támogattuk, — most is bizalommal fogadjuk ezen első fellépést, és szívünkben, a legjobb sikert kívánjuk hozzá, mi, reméljük semmi esetre sem fog elmaradni. — Örömmel adjuk tehát helyet lapunk szük keretében mindenkor az egylet ügyeit érdeklő, előmozdító közleményeknek, és el nem fogjuk mulasztani a bál érdekében teendő minden lépéseket figyelemmel kíséreni, valamint majd annak sikeréről kimerítő tudósítást adni. Jelen alkalommal közöljük a kibocsajtott meghívók szövegét:

— Meghívó a „bajai ifjúsági-egylet” által 1882. évi január hó 7-én a „Bárány” nagytermében áptökéje javára, a farsangi idején megnyitandó rendezendő sorshúzást é k k a l egybekötött t á n c v i g a l o m r a. — Belépti-jegyek ára: Bemeneti-jegy személyenkint előre váltva 80 kr, estve a pénztárnál 1 frt; családijegy 2 frt; karzati számozott ülőhely 1 frt 20 kr. Minden jegyhez egy-egy ingyen-sorsjegy mellékeltek. — Előre válthatók lesznek: Geiger Károly, Pollerman Bertalan és Sárkány Lázor urak gyógyszerészeiben, valamint Pauszig Adolf ur üzletében. — Kezdeté 8 órakor. — A nemes ezel iránti tekintetből felülhizetések köszönettel vétetnek és hírlap utján nyugtáztatnak. Baján, 1881. december hó. A rendező bizottság nevében: S c h e i b n e r Gyula, egyleti elnök.

— Tóth Kálmán szobrára utjólág adakoztak: Szeged sz. kir. város tanácsa a közgyűlés által megszavazott 100 frtot; — Marosvásárhely város tanácsa ugyan e célra gyűjtött 27 frt 44 krt.

— A „bajai ifjúsági-egylet” elnökségétől felkérteünk a következők közlésére: „Felhívás és kérelem! Tisztelettel felkérteünk a bajai ifjúsági-egylet” tagjait, valamint az egylet iránt jóakarattal viseltető n. é. közönség, hogy az egylet által jövő év január 7-én rendezendő s táncvizigalmat egybekötött sorsjátékhöz nyeremény-tárgyakkal járulni sziveskedjenek. Minden szives adomány köszönettel vétetik s hírlapilag elismertetik. Az adományokat kérjük Pauszig Adolf ur dívat-kelme-kereskedésébe (Báru Eötvös-utca. Bóschán-felé ford.) küldeni. Baján, 1881. december hó 17-én. A z e l n ö k s é g e.”

Gróf Károlyi Gyula ur ö m e n t s á g á tól mint a magy. szent korona országai város köröszt egylete elnökségétől meleg hangon tartott felhívást vettünk az egylet érdekében, melyet közölni fölszögesnek tartunk, miután az eszmét már két éve, hogy a sajtó utján terjesztjük, s közönségünk a nemes és humanus eszmét zászlóján lobogtató egylet elzárásával ismerős, s figyeleztet is tagává leant, mit igazol azon örvehdetes körülmény, hogy csak a bajai II-ik főkö egyesületnek eddigél 235 tagja van.

Hány néptanító nem beszél magyarul? Kibongesztjuk, hogy 21.644 magyarországi tanító közül 16.000 beszél magyarul 3600 keveset, 2900 épenséggel semmit. Megjegyezzük meg hogy az országban 2150 oly község van, a hol iskola nincs.

„Szabadka e speculáltása az orsz. nypathialitás óta keresett cikk lett. A kálitára felvett mintegy 200 darab elikelt, s azóta megrendelést tettek egy helybeli céznel. Ajánlanánk, jegyzí meg a „Bacska közöny” hogy a forrásban jórakárt nyitna valamelyik kereskedővegnak kárát semmi esetre sem vállalna.

A zombori alaudó színház érdekében Szemző Gyula elnökléte alatt öt tagu bizottság választott, mely az építésre nézve be érkezett pályaművek fölött dönteni van hivatal.

Beküldetett. Frömm A. budapesti nagykereskedő, egy új pasztorizáló gépet talált fel, mely még a selejtesebb minőségű hort is kivitelképesé teheti, az által, hogy a iskolázott palackbort saját palackjában 55-65 főfokra hevíti. Az ilyen pasztorizált borok erjedése megátottatik s ez által még az egyleten át is a kivitelre alkalmassá lesz. Bővebb értesítés szerkezhető a tulajdonosnál Budapest, dohány-utca 6-ik szám alatt.

— Lapunk mai számához van mellékelve Légrady testvérek kiadásában megjelenő lapok, folyóiratok és művek jegyzéke.

Irodalom.

„Képes Családi Lapok” 11. száma — Mehnér Vilmos kiadásában — igen változatos tartalommal jelent meg. Ára egy füzetnek 15 kr.

„A házi barát” 12-ik füzete érdekes tartalommal jelent meg. Egyes szám ára 15 kr. kapható: Bensingher Zsigmondnál Bécs.

Kiss József költeményei a melyből lapunk mai számában mutatványt közölünk, — Gril Károly kir. udvari könyvkereskedésében Budapestban megjelentek.

Bálcz Sándor párisi postatiszt egy lézapot indított meg „Postai értesítő” cím alatt, melyet ajánlunk a szakemberek figyelmébe. — De érdekes ezen felül a nagyközönségre nézve is, a mennyiben a különböző postai küldeményekre nézve kimerítő utasítást tartalmaz Előzetési ára egyévre 4 frt félre 2 frt.

Szerkesztői válasz.

Egy polgár: Miután az ügy már hivatalos beavatkozás tárgyát képezi, s miután lapunk múlt számában megjegyzéseinket megtettük, — az ügyet nem akarjuk elmérgesíteni, s így felszólalás — elnézésével — nem közölhetünk.

Üzleti tudósítás.

Baján, 1881. dec. 17-én.

Baza	11.75
Bab	8.50
Zab	7.40
Arpa	7.50
Rozs	8.50
Köles	5.50
Kukorica	5.20

Az árak 100 kilogr. után.

Az első cs. kir. cs. kir. **DUNA GŐZHAJÓZÁSI TÁRSULAT**
Posta-és személyszállító-hajóknak
MENETRENDJE
Postahajómenetek:
Bajáról Budapestre naponta reg. 6 órakor kivételével reg. 5 órakor
Bajáról Galaczra kedden és szombaton délután 2 óra 50 percz
Személyszállítóhajómenetek:
Bajáról Budapestre naponta reg. 6 órakor kivételével reg. 6 óra.
Bajáról Mohacsra d. u. 3.

A szerkesztő társulatban felelős:
DEVICH LÁSZLÓ.
HIRDETÉSEK.
Legfinomabb I. rendű **D I O** és **BOSZNAI SZILVA** jutányos áron kapható **Kleintsek József** néli **UJVIDÉKEN.**

Hirdetések!

NÁNAY LAJOS

KÖNYVNYOMDÁJA

elvével mindennemű e szakba vágó

MUNKÁKAT

☛ a legjutányosabb árak mellett. ☛

Üzlethelyiség: Baján, Bódog-téren, Schelbner-féle házban.

Ugyanitt ugy előfizetések mint hirdetések elfogadtatnak a

„BAJA”

s z á m á r a.

Kittűtetve Bécsben, Székesfehérvárott és Kocskeméten.

Nincs többé
köhögés!

Nincs többé
köhögés!

EGGER-féle mellipastillák

legkellemesebb és legbiztosabb gyógyszer köhögés, rekedtség, nyak-
baj és nyálkásság ellen. Sőt tüdővésznel is megtartja jótékony
hatásukat.

Kapható használati utasítással együtt 25 kr., 50 kr. és 1 frtos dobozokban
EGGER-cukrászdájában **Budapesten Erzsébet-tér 9. sz.** Főrak-
tár Magyarország számára **Budapesten Török József gyógyszerész urnál**
király-utosa 12 sz. Továbbá kapható **BAJÁN: Pollermann Bertalan, Gei-
ger Károly és Sarkány László** urak gyógyszerüzében.

EGGER valódi mellipastillák cukorkája 10 kros csomagokban ugyan-
gyan raktárban kapható. Ezen maláta-cukorkák különösen hűlésnél mutatkoznak
hasznosnak és igen olvasztják a nyálkát. Az Egger-féle mell-cukorkák jótékony
hatásáról számtalan köszönő-irat s orvosi nyilatkozat érkezett, melyek kívánatra
megtekinthetők.

Gyár és főszékhelyi raktár hova vidéki megrendelések kéretnek

A. EGGER'S SOHN. Wien, Döbling.

Kevesebb mint két 50 kros doboz nem küldetik. Szétküldés naponta 4-szer pon-
tosan. Megrendelések a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett kéretnek.

12. évfolyam.

12. évfolyam.

MERCUR

HITELES SORSOLÁSI ÉRTESÍTŐJE

osztrák-magyar és külföldi sorsjegyek, kisorsolható állam és magán-kötvények
vasutak-, gőzhajó és ipar részvények, elsőbbségi kötvények, záloglevelek stb
Folyóirat bank-, pénzügyi- és vasuti-ügyekben.

1882. január 1-ével új egész évi előfizetést nyitunk a

TIZENKETTEDIK ÉVFOLYAMRA.

A MERCUR magyar-német szöveggel 3-4 szer jelenik meg min-
den hónapban szükség esetén azonban többször is és pedig minden jelenté-
kenyebb húzás után; tartalmazza könnyen érthető rövid sèggel, czélserű és
lajstromi áttekintéssel hiteles sorsolási jegyzéket, valamint a hátralékiakat
azaz a kisorsolt de meg fel nem vett nyereményeket, ennél fogva érték-
papírral bíró közönségnek egy nélkülözhetlen közlöny.

Előfizetési ára bérmentve a házhoz hordva vagy
postán küldve egész évre csak 2 frt.

A MERCUR kiadóhivatala

BUDAPESTEN, Dorottya-utca 12.

Van szerencsénk az előfizetésre meghívni és kérjük a címeket
tisztán kiírni valamint az utolsó posta-állomás megjelölését is. — Az összeg
beküldése legcélszerűbben és legolcsóbban postautalvánnyal eszközölhető.